24.11.2020

Vanhempi osastoesiupseeri Matti Sirkkola &
Puolustusvoimien ilmatilanhallintapäällikkö Rami Lindström

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

U 59/2020 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan toteuttamisesta (uudelleenlaadittu SES2+-asetus) sekä asetuksen (EU) 2018/1139 muuttamisesta

Ilmatilanhallinnan siviili-sotilas-yhteistyö Suomessa on aina valtioneuvostotasosta (PLM-LVM) viranomaistasoon (TRAFICOM-PV) ja käytännön tasolle (AMC - ILMAV) toimivaa, turvallista ja selkeää. Puolustushallinnon kannalta on tärkeää, että Suomen ainutlaatuinen integroitu ilmatilanhallinnan malli ylläpidetään nykyisellään. Käytäntö poikkeaa valtaosasta muista Euroopan maista, joissa ilmatilanhallinnasta huolehtivat pääosin erillään toimivat siviili- ja sotilasorganisaatiot.

Puolustushallinnon näkökulmasta on tärkeää, että valtionilma-alusten tarve toimia vaikeissa ja häirityissä olosuhteissa huomioidaan korostetusti. Tämä tarkoittaa varautumista GNSS-häiriötilanteisiin tarvittavalla lennonvarmistuksen maalaitekannalla pelkän helposti häirittävissä olevan GNSS-pohjaisen navigointilaiteverkoston lisäksi.

Siitä huolimatta, että kaupalliset paineet Euroopassa jatkossakin ohjaavat ilmatilan yhdistämiseen, prosessien virtaviivaistamiseen sekä toimintojen keskittämiseen, niin Suomen on säilytettävä puolustuspoliittisista syistä kontrolli omasta ilmatilastamme. Meidän on jatkossakin varmistettava aluevalvonnan ja oman sotilasilmailumme edellytykset. Suomen ilmatila ei ole samalla tavalla ruuhkautunutta kuin Keski-Euroopassa.

Euroopassa vallitsevassa turvallisuustilanteessa Suomen sotilasilmailun (ilmavoimien lentotoiminta, maavoimien helikopteritoiminta, ja nykyään myös yhä enemmän kaikkien puolustushaarojen miehittämätön lentotoiminta) sekä muiden viranomaisten lentotoiminta (RVL, poliisi jne), tulee jatkossakin turvata ja päätäntävalta pitää viimekädessä kotimaassa.

Asetusehdotuksessa ehdotetaan verkon hallinnoijan (Network Manager) roolin vahvistamista (26 artikla). Puolustusministeriö pitää tärkeänä, että verkon ja sitä kautta ilmatilan hallinta säilyy kansallisessa suunnittelussa ja ohjauksessa

siten, että Puolustusvoimien operatiivisen toiminnan ja harjoitustoiminnan tarpeet voidaan taata myös tulevaisuudessa.

Asetusehdotuksessa ehdotetaan laajempaa tietojen jakamista eri toimijoiden välillä (31 artikla). Puolustusministeriö näkee samanaikaisen laajan tietojen jakamisen ja operaatioturvallisuuden olevan haasteellista. Reaaliaikainen tietojen jakaminen tulee toteuttaa siten, että Puolustusvoimilla on jatkossakin päätäntävalta siitä, mitä tietoa sen operatiivisesta lentotoiminnasta voidaan jakaa Suomen rajojen ulkopuolelle.

Puolustusministeriön sekä Puolustusvoimien esittämät kommentit artikloihin on huomioitu valmistelussa. Puolustushallinto pitää ehdotuksia kokonaisuudessaan hyvinä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi